

بررسی روایی و پایایی نسخه ۲ پرسشنامه فضای انگیزشی ادراک شده در ورزش

مجری: شهرزاد طهماسبی بروجنی

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران-۱۳۹۲

چکیده

فضای انگیزشی حاکم بر فعالیت های تمرینی تیم های ورزشی به دو دسته تکلیف محور و خودمحور تقسیم می شود. ضرورت آگاهی از فضای انگیزشی نه تنها برای مریبان حائز اهمیت است، بلکه اطلاع از این فضا برای ورزشکاران نیز امری مهم محسوب می شود. بنابراین، در تحقیق حاضر به بررسی روایی و پایایی نسخه دوم پرسشنامه فضای انگیزشی ادراک شده در ورزش (PMCSQ-2) نیوتن و همکاران (۲۰۰۰) بر روی ورزشکاران ایرانی پرداخته شد. بدین منظور ۵۳۳ ورزشکار (۳۰۳ زن و ۲۳۰ مرد با دامنه سنی ۱۳ تا ۲۳ سال از چهار رشته تیمی هندبال، بسکتبال، والیبال و فوتبال و در سه سطح ملی، سوپر لیگ و لیگ) به صورت نمونه گیری تصادفی انتخاب و پرسش نامه ها را تکمیل کردند. ابتدا از تکنیک ترجمه-بازترجمه استفاده شد. سپس نسبت روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) توسط ۱۰ تن از متخصصان بدست آمد (CVR=۰/۶۶، CVI=۰/۹۷). جهت تعیین روایی سازه پرسش نامه ها از تحلیل عاملی تأییدی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری، جهت تعیین همسانی (هماهنگی) درونی پرسش نامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ و نیز ثبات (پایایی زمانی) سوالات از ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از آزمون-آزمون مجدد به فاصله دو هفته، استفاده شد. نتایج تحلیل آماری نشان داد که مدل اولیه PMCSQ-2 با ۳۳ سوال، برازش مطلوبی نداشت و در نتیجه عدم تأیید روایی سازه ی مدل اندازه گیری اولیه با حذف ۶ سوال از پرسش نامه، مدل نهایی با ۲۷ سؤال شامل دو بُعد فضای تکلیف محور و خودمحور شناسایی شد که شامل پنج خرده مقیاس: تلاش / پیشرفت، نقش مهم و یادگیری مشارکتی، برای فضای تکلیف محور (۱۷ آیتم) به رسمیت شناختن نابرابر و مجازات برای اشتباهات برای فضای خودمحور (۱۰ آیتم) می باشد. این پرسش نامه از شاخص های برازندگی مطلق (RMSEA=۰/۰۵۴، CFI=۰/۹، همسانی درونی (فضای تکلیف محور ۰/۸۲۷ [تلاش / پیشرفت ۰/۶۴۲، نقش مهم ۰/۷۰ و یادگیری مشارکتی ۰/۶۶]، فضای خودمحور ۰/۷۲۶ [به رسمیت شناختن نابرابر ۰/۶۷۳ و مجازات برای اشتباهات ۰/۵۶۱] و کل پرسش نامه ۰/۶۱۸) و ثبات (تلاش / پیشرفت ۰/۴۵، نقش مهم ۰/۶۸ و یادگیری مشارکتی ۰/۶۳، به رسمیت شناختن نابرابر ۰/۸۲ و مجازات برای اشتباهات ۰/۶۴ و کل پرسش نامه ۰/۷۳) قابل قبولی برخوردار شد، که بیانگر روایی و پایایی مطلوب نسخه فارسی پرسش نامه با ۲۷ سؤال می باشد. بنابراین می توان از نسخه فارسی PMCSQ-2 (PPMCSQ-2) به عنوان ابزاری روا و پایا جهت بررسی فضای انگیزشی موجود در جامعه ورزشکاران ایرانی با دامنه سنی ۱۳ تا ۲۳ سال استفاده کرد.

واژگان کلیدی: اهداف پیشرفت- فضای انگیزشی- نسبت روایی محتوا- شاخص روایی محتوا- روایی سازه- ثبات